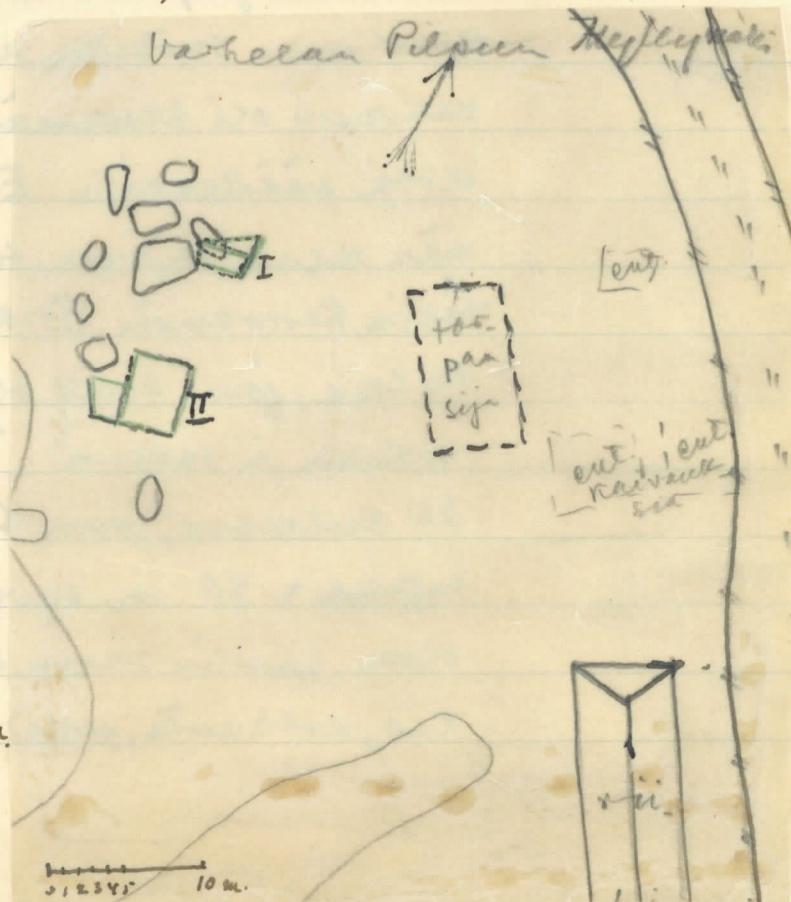

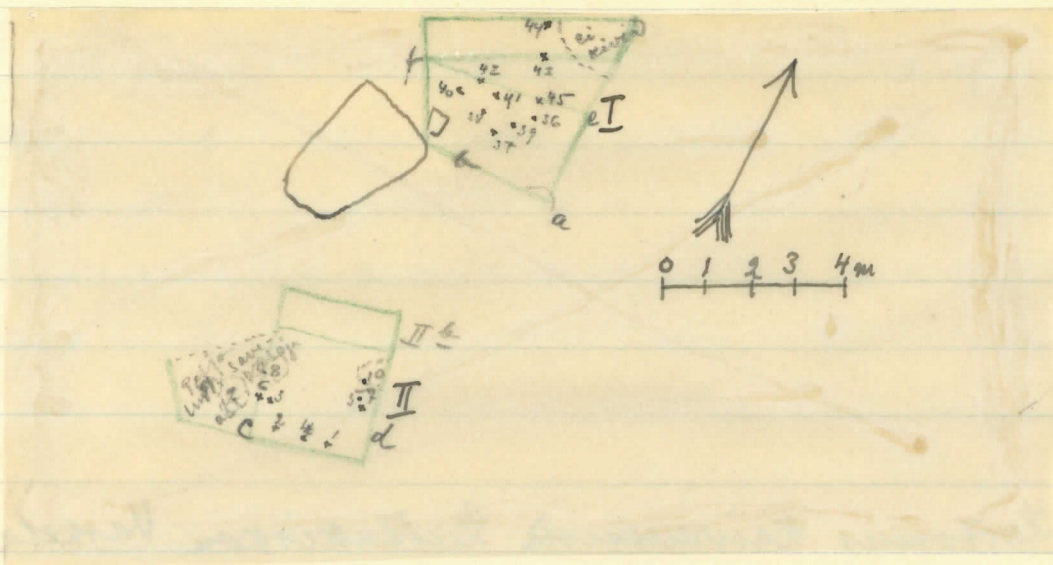
Kertomus kaivauksista Kudenkirkon Vahelan kylän Pilpuntaan Myllymäessä vuodelta 1930. H.M. 9245.7-

Vahelan kylän Pilpuntaan Myllymäki on jo entuudestaan tunnettu muinaislöytöpaikka. Se on mainittu Varjoisen ja Suomisen torppien nimissä. Asunnokset on nyt hävitetty ja paikalla on Pilpuntaan riihiväli.

Myllymäki sijaitsee talon parisataa metriä itään, tien eteläpuolella. Sen itäosa on viljelty, kerkulla on riihiväli ja lähellä läntipäätä oli vanhaa rakennus. Rakennuksen kondaan etelä, lounais- ja keuhkoispuolella on jäljellä jonkun verran vanhaa viljelykenttää nurmaa, ja se alue muodostaa löytöpaikan. Aiemmat kaivaukset on suoritetu v. 1905 ja 1912.

Viereinen kartta muokos, johon kaivausalueet on merkitty viivariäällä värillä, osoittaa ^{muun} kaivausten paikat. Kaivaus oli väräisen ja alustava, aiemmin siitä että v. 1929 Pilpuntaan ja erään lähitöppäin pojat olivat järjestäneet "muinaistieteellisiä kaivauksia" tällä paikalla ja silloin löytäneet jonkun esineitä, mitkä oli toimitettu Kansallis museoon. H.M. 9173.

Koko kaivaus-
 alue kasvoi nurkea,
 josta siellä täällä
 nousi näkyviin
 kiviä. Kaivaus-
 alueen NW kulmasta
 oli hyvin suuria
 liikkumattomia
 maakiviä.

Poikain perkonat kordat on keuhkaan merkityt kirjaimilla a, b, c, d. Joka kordassa näkyi palomasta ja poltettuista luista. Pistokokeet osoittivat että lapset turkin missään olivat ulottaneet kaivauskuressa pittelemättömään pohjamaahan asti. Osoittautui niin ollen että oli parasta pitää koko aluetta tutkimattomana.

Otin kaksi lähekkäistä korttia kaivausalueesta. Kumpunkin S puolelle kaivettiin pergottuneen maahan oja, joka oli kaivausten akselirajaksi. Kaivauksia jatkettiin sitten löydöistä riippuen alkuperäisestä linjoitetuista kortista urommaksi, joten kaiken kaikkiaan kahtena päivänä tuli tutkittua alue I: $3 \times 4,7$ ja 3 m. suurinen vinoneliö, ja alue II, edellisestä n. 4 m S oleva vyöhyke: 3,7 m. pitkä, 2.5 resp. 4 ja 5 m leveä.

Lukunottamatta I alueen NE kulmasta josta kiviä ei tavattu ja johon rajoittui täysin vapautuneet "morsokivi", oli koko muu tutkittu alue kaivostokenttää. Keskittymiseen vahvuus oli keskimäärin 30 cm ja kiviä oli parissa kerroksessa päällekkäin. Esineistä enimmäkseen olivat pittelemättömän maan rajassa, siis alinna, mutta niitä löytyi ylempistäkin kerroksista. Erikoisen löytökohdasta oli II. alueen SW kulma, jossa kivet olivat melko suuria ja nea sargen nokinen ja väkevä. Toisen, eroava löytökohdasta oli I. alueen SW kulma, jossa löydetty kerros esittäi suuren kiverajalla n. 90 cm. syvyyteen ja jossa oli kiviä useassa kerroksessa. Luulin ensin että paikalla oli vartinainen hautauskivi, asehauta, sillä sellaista rakennus muistutti. Mitään var-

sinaisia löytöjä ei tästä kuitenkään tavattu. On mahdollista että
tässä oli jonkinlainen palttorakenteita, jossa suuren maakiven yksi seinä
muodosti taustan ja toiset suurehkot kivet olivat rakenteen osana.
Voi olla että rakenne jatkuu kaivauksella WSW puolelle. Tutkimuk-
sia vaikeutti suuresti se että kivet rapakivinä olivat melkein mu-
tenkin särkyneet, osaksi tulleita, osaksi ehkä itänsäänkin.

Helsinki, 4. 10. 1930

A. M. Tallgren

f. 48030

Quisiquo Pilppu

1930

Valok. S-N suunnassa. Etualalla kivaus-
alue II, taustalla I

A. M. J.

A.M.T. 1930

Uusikivikko Ripper

Kivanselke I, SW Kuumaus suuren
Kiven juurella

Musikisches Variace

Pilpue